MADEN-İŞ

birlikten kuvvet doğar

DİSK'E BAĞLI TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASININ YAYIN ORGANIDIR. Sayı: 46 9 EYLÜL 1974

XXI. GENEL KURULUMUZ TOPLANIYOR

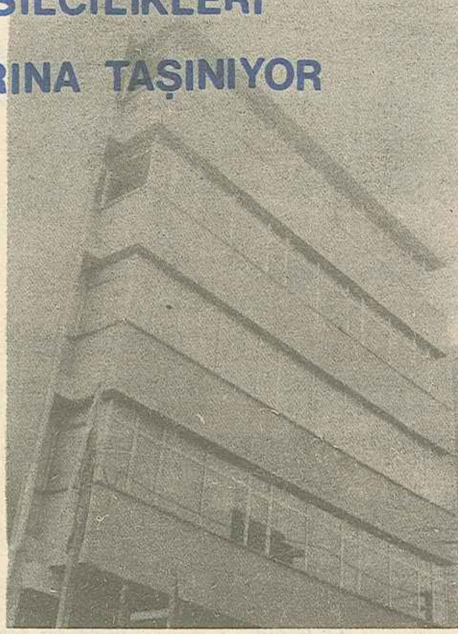
Sendikamızın olağan XXI. Genel Kurul'u 10-11-12-13 Eylül tarihlerinde Istanbul'da toplanacaktır.

Belediye Sarayında yapılacak olan Genel Kurul çalışmaları ile ilgili olarak gerekli hazırlıklar tamamlanmış bulunmaktadır.

Genel Kurul'a katılacak olan delegelerin seçimi için 26 Ağustos 1974 tarihinde başlayan, Bölge Temsilcilik Kurullarının toplantıları 29 Ağustos 1974 tarihinde sona ermiştir.

Kongre ile ilgili olarak Gazetemizin bu sayısında Genel Kurul'a sunulmak üzere hazırlanan TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI 1971 - 1974 ÇALIŞMA RAPORU' ndan bazı alıntılar veriyoruz.

BÖLGE TEMSİLCİLİKLERİ KENDİ BİNALARINA TAŞINIYOR

Bir süre önce İzmir III. Bölge Temsilciliği, Sendikamızca Konak Meydanında yaptırılan kendi binasına taşınmıştır.

Şimdi de IV. Bölge Temsilciliği, yine Sendikamızca Pendik'te yaptırılan 5 katlı ve çok amaçlı kendi binasına taşınma hazırlığına başlamıştır.

Temsilcilik binasının zemin katı: PAZARLAMA, I. Katı TOPLANTI ve EĞİTİM SALONU, II. ve III. katları KONFEKSİYON ATÖLYESİ, IV ncü Kat ise TEMSİLCİLİK olarak kullanılacaktır.

YURT DIŞI GÖRGÜ EĞİTİM SEMİNERİ

Sendikamız Eğitim Dairesince organize edilen Yurt Dışı Görgü Eğitim Seminerine Genel Başkan Vekilimiz ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Cavit Şarman'ın başkanlığında 19 üyemiz katılmıştır.

20 Temmuz 1974 ile 4 Ağustos 1974 tarihleri arasında Avrupa'nın çeşitli ülkelerine uğrayan arkadaşlarımız, Avusturya Metal - İş Sendikası ile ilişki kurup mesleki bilgiler edindikten sonra, IG Metal'in misafiri olarak Almanya'ya gitmişler ve IG Metal'in düzenlediği bir toplantıya katılmışlardır.

Daha sonra üyesi bulunduğumuz IMF (Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu) nun misafiri olarak İsviçre'ye, giden arkadaşlarımız, örgütün Cenevre'de düzenlemiş olduğu bir toplantıya katıldıktan sonra yurda dönmüşlerdir.

Eğitim Dairesince Yurt İçi ve Yurt Dışı Görgü Eğitim Seminerlerinin sürekli olarak devam edeceği bildirilmiştir.

Resimde Yurt Dışı Görgü Eğitim Seminerine katılan arkadaşlarımızdan bir kısmı görülmektedir.

GENEL KURUL'DA SÖZ ve KARAR İŞÇİNİNDİR

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu 'nun (DİSK) ve Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu'nun (IMF) üyesi olan TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI, 1947 yılında 11 Madeni Eşya ve Makine Sanayii işçisi tarafından kurulmuştur.

24-25 Temmuz 1974 tarihlerinde kuruluşunun 27. ZAFER YILINI dolduran örgütümüz, bu süre içinde egemen güçlerin tüm tertiplerine rağmen işçi sınıfı yararına ekonomik, politik ve sosyal alanda olağanüstü gelişmeler katetmiş ve bugün kendi işkolunda en gerçekçi işçi kuruluşu olarak işçilerin tek seçeneği durumuna gelmiştir.

"Taban, söz ve karar sahibidir" ilkesi ve "Birlikten Kuvvet Doğar" şiarıyla, hızla değişen yurt ve dünya koşullarının yarattığı yeni sorunlar karşısında "işçilerin Yaşama ve Çalışma Koşullarının Geliştirilmesi Mücadelesi" ni amaç edinen örgütümüzün demokratik ve yasal yollarla verdiği ekonomik ve politik mücadeleler, yalnız işçilerin değil, toplumun diğer çalışan kesimlerinin de desteğini toplamış ve Türk Sendikacılığına yeni boyutlar kazandırmıştır.

Kuşkusuz örgütümüzün bu düzeye ulaşmasında en büyük etken, felsefî inanç ve temel ilkeler doğrultusunda oluşturulan bütünlük olmuştur.

Tüm üyelerimizin geçmişte olduğu gibi gelecekte de bu inanç bütünlüğünü koruyacaklarına ve Sermaye sınıfının bütünlüğümüzü parçalamaya yönelik girişimleriyle etkin biçimde mücadele edeceklerine yürekten inanıyor, söz ve kararın asıl sahibine aydınlık günler diliyoruz.

MADEN-İŞ-GAZETESİ

EMPERYALİZM, SATTIĞI SİLÂHLARIN KUSTUĞU KANDA BOĞULACAKTIR

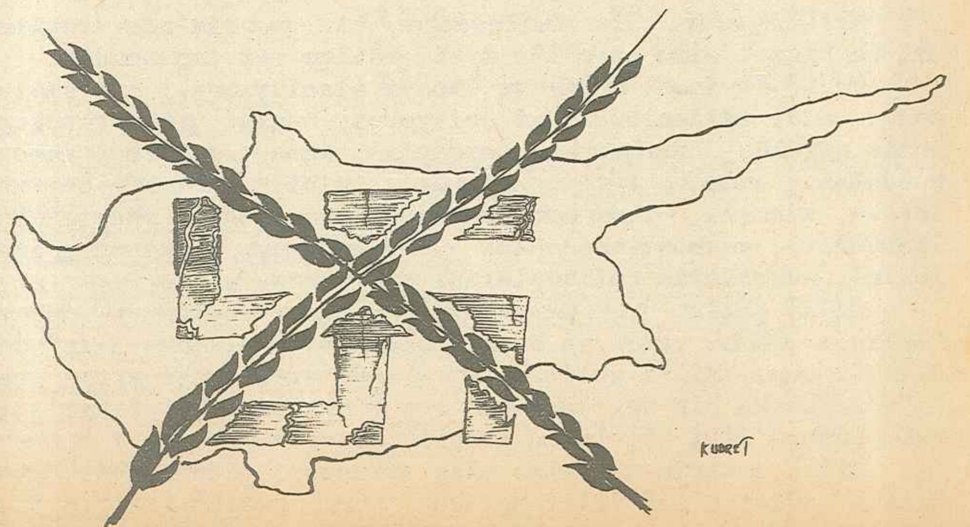
Kıbrıs sorununun uluslararası alandaki etki ve tepkileri devam ederken Fransız Hükümetinin konuyla ilgili olarak Türkiye aleyhine takındığı tavır pis Fransız emperyalizminin iğrenç yüzünü somut olarak göstermiştir.

Devamı 7. sayfada

KEMAL TÜRKLER: "FRANSA HÜKÜMETİ ÇAĞDIŞI ANLAYIŞIN TEMSİLCİSİDİR„ DEDİ

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Kemal TÜRKLER, Kıbrıs olayları ile ilgili olarak 20 Ağustos 1974 günü basına ve TRT'ye verdiği demeçte "Fransa Hükümeti artık çağdışı anlayışın temsilcisidir" demiştir. Kemal TÜRKLER'in demeci şudur:

Devamı 7. sayfada

genel kurul'a katılacak olan delegeler belli oldu

Genel Kurul'a katılacak olan delegelerin seçimi için 26 Ağustos 1974. tarihinde başlayan, Bölge Temsilcilik Kurullarının toplantıları 29 Ağustos 1974 tarihinde sonaermiştir.

BİRİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (TOPKAPI)

ADI ve SOYADI	İŞYERİ	GÖREVİ
AHMET KIRNAK	I. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ	ORGANİZATÖR
MEHMET SEVİM	" "	"
KEMALETTİN ÜNLÜ	" "	"
HANİFİ ÖZTÜRK	" "	"
CELÂL CEYLÂN	UZEL TİC.SAN.LMT.ŞT.	Baştemsilci
MURAT TOKMAK	MAGİRUZ OTOBÜS KAR.FAB.	"
YUNUS SEYMAN	ELEKSİN TEL MAMÜL.SAN.	"
VELİ KANAL	GÜLOK TİC.SAN.LMT.ŞTİ.	"
RAUF SAYIN	AUER İMALÂT A.Ş.	"
BEKİR HARMANDALI	EMAYETAŞ FABRİKASI	"
AHMET OKTAY	İZSAZ DÖKÜM SANAYİİ	"
FAİK KALKAVAN	BİMAK TORNA TEZGAH FB.	"
MEHMET BÜLBÜL	MAGİRUZ OTOBÜS KAROSERİ	Temsilci
TAHSİN ÇALIŞKAN	UZEL TİC.SAN.LMT.ŞTİ.	"
SEFER ALTAN	EMAYETAŞ FABRİKASI	"

İKİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (ANKARA)

HÜSEYİN EKİNCİ	II. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ	BÖLGE TEMSİLCİSİ
AZİZ CUDİ ÖKTEM	NACE MAK.SAN.LMT.ŞTİ.	Baştemsilci
İRFAN YAMAN	" "	Temsilci

ÜÇÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (İZMİR)

MEHMET KAYA	ŞENKAYA DÖKÜM FAB.	Baştemsilci
CEVAT TATLI	METAŞ METALURJİ FB.	Temsilcii
NURETTİN KIZILAĞAÇ	ETİTAŞ ELEKTRİK TEÇHİZ.	Baştemsilci
BURHAN AKTAŞ	SELGEÇEN SANAYİİ	Baştemsilci
İBRAHİM DEMİRHAN	YÜMLÜ SANAYİİ ve TİC.	Baştemsilci

DÖRDÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (PENDİK)

REŞİT KAHRAMAN	BÖHLER SERT MADEN	Baştemsilci
HALDUN BERİŞ	TEZSAN TAKIM TEZGAH.	"
TAYLAN AKGÜN	SİNGER SANAYİİ A.Ş.	"
MEHMET GÜNTAY	ARÇELİK A.Ş.	"
ÇELEBİ ŞANLI	TOPUZ TORÇELİK DEM.ÇEK.	"
AYDIN KURAL	ZATEL PRES DÖKÜM	"
HASAN KAHRAMAN	DOĞU GALVANIZ	"
NEVZAT GÜNDÜZ	ARÇELİK A.Ş.	Temsilci
İLHAN KAYIKÇI	AKSAN METÂL SANAYİİ	"
PAŞA ELBAŞ	SİMKO TİC.SAN.A.Ş.	Lokâl Başkanı 3423
MEMİŞ TEKİN	HAYMAK DÖKÜM ve FİTTİNG	" " 3461

ALTINCI BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (I.LEVENT)

ZİYA ŞENEL	TEKFEN EDS.	Baştemsilci
DÜNDAR DURGUN	PHİLİPS SAN.A.Ş.	"
ERTUĞRUL ÖZTÜRK	MESAN METÂL SANAYİİ A.Ş.	
ALİ RIZA SÖZAL	BUFER ELEKTRİK SAN.	"
NAZMİ KANKURDAN	KAVEL KABLO ELEKT.SN.	"
HALİL DENİZ	BELDESAN MOTORLU VAS.	Temsilci
HÜSEYİN POLAT	PHİLİPS SAN.A.Ş.	"
TUNCER ÖZEL	PROFİLO SAN.TİC.A.Ş.	Lok.Bşk. 3423

VII. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (İZMİT)

İSMAİL AKKUŞ	ÇELİK SANAYİİ	Baştemsilci
MEHMET ÇETİN	GAZAL GAZ ALETLERİ	Temsilci
FEHMİ ALTUN	BASTAŞ BİRLEŞİK AYDIN.	Baştemsilci

DOKUZUNCU BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (EREĞLİ)

MAHİR ÇEKİN	ERDEMİR SICAK HADDENE	Lok.Bşk. 6704
SALİH DİLMAÇ	" YARDIMCI İŞL.	" " 6713

ONBİRİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (ANTALYA)

MEHMET UÇANER	FERRO KROM	BaşTemsilci

ONİKİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (ESKİŞEHİR)

HALİL GÜLER	ENTİL LMT. ŞTİ.	BAŞTEMSİLCİ

ONÜÇÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (BURSA)

CELİL ŞİRİN	MAYSAN MAKİNE SANAYİİ	Lok.Başk. 1603
RASİM YENİZAHRA	" "	" Raş. 1603

ONDÖRDÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ (SİLÂHTARAĞA)

HASAN ÇELİK	ELEKTROMETÂL SAN.A.Ş.	BAŞTEMSİLCİ
HARUN YILMAZER	ESTAŞ EV ÜİH.SAN.	"
KAMER ONAT	CEM TİCARET	"
HAYDAR ÖZER	EVAS EV ALET.	"
YAŞAR SOYKAL	TÜRK DEMİR DÖKÜM	TEMSİLCİ
MAHMUT ALTINCEVAHİR	RABAK ELEKTROLİK BAKIR	"
MEHMET KUL	TÜRK DEMİR DÖKÜM	Lokâl Raportörü 3447
KADİR DAMLA	" " "	ÜYE

(A) Tipi Eğitim Seminerlerimizde üyelerimize Millî Gelir ve dağılımını anlatan saygıdeğer hocamız Fethi Naci'nin konu ile ilgili ders notlarını bu sayımızdan itibaren yayınlamakta yarar görüyoruz?

MİLLİ GELİR ve DAĞILIMI

FETHİ NACİ

I

Millî Gelirin Tarifi:

Millî gelir, bir memlekette, bir yıl içinde üretilen mal ve hizmetlerin para ile ifade edilen net toplamıdır.

"Mal" deyince tarım ve sanayi alanlarındaki çalışmalar sonucu elde edilen ürünleri anlıyoruz; bunlar elle tutulur, gözle görülür ürünlerdir: Çaydanlık, kumaş, makarna, şeker, buzdolabı; pamuk, tütün, fındık... gibi. "Hizmet" deyince inşaat, ticaret, ulaştırma ve haberleşme, mali müesseseler (bankalar), serbest meslekler çalışmalarını ve konut gelirlerini, memurların çalışmalarını anlıyoruz.

Millî gelir, bir memleketin gelişme ve refah düzeyi hakkında fikir veren en önemli ölçüdür. "Kalkınma Hızı" dediğimiz şey, "Millî gelirin iki dönem arasındaki artış oranı"ndan başka bir şey değildir. (Bu oranın sabit fiyatlarla hesaplanmış seri üzerinden tespiti şarttır.)

Millî gelirin o yılın ülke nüfusuna bölünmesiyle "kişi başına" düşen millî gelir bulunur. Kişi başına gelirin öbür ülkelerin kişi başına gelirleriyle karşılaştırılması, ülkelerin iktisadî gelişme düzeyleri (seviyeleri) hakkında bi fikir verebilmektedir. (Yalnız bu mukayeselerde şu iki nok tayı gözönünde bulundurmak gerekir: 1- Gelir dağılımındak adalet: Meselâ iki ülkede de kişi başına gelir 500 dolar o labilir; ama birinde en az gelirle en çok gelir arasındaki fark azsa, yani millî gelir adaletli bir biçimde bölüşülü yorsa o memleketin insanları, en az gelirle en çok gelir a rasındaki farkın çok fazla olduğu, yani millî gelirin gayr âdil bir şekilde bölüşüldüğü memleketin insanlarına göre da ha iyi durumdalar demektir; oysa iki ülkede de kişi başın gelir 500 dolardı. 2- Bir de birim olarak kullanılan param satın alma gücüne dikkat etmek gerekir: Meselâ A.B.D.'nd 100 dolarla ortalamanın altında bir daire, Türkiye'de is lüks bir mesken kiralanabilir.)

ULUSAL İKTİDAR ve BAĞIMSIZ DIŞ POLİTİKA

"Bağımsız dış politika" nın ne olduğunu belirtebilmek için, "Bağımsız Devlet" in ne olduğunu bilmek gerekir.

Günümüzde, Devletin bağımsızlığı, yetkilerinin kullanılmasında bir yabancı iradenin denetiminde olup olmadığına ya da bir yabancı iradeye bağlı bulunup bulunmadığına göre tayin edilmektedir.

Devletin yasama, yürütme ve yargı yetkileri üzerinde, yabancı bir iradenin denetimi varsa; yabancı bir irade bu yetkilerin kullanılmasına yön verebiliyor ya da bunları felce uğratabiliyorsa, o Devletin bağımsızlığından söz etmeye imkân yoktur.

O halde, bağımsız dış politika da, yabancı bir iradenin iştiraki olmadan saptanan yabancı bir iradenin denetimi dışında uygulanan ve yürütülen politika olacaktır.

Bağımsız dış politika, mutlaka yansız ya da tarafsız dış politika anlamına gelmez. Fakat dış politikanın bağımsızlığı, yanlı ya da yansız, taraflı ya da tarafsız olmasının, hiçbir yabancı iradenin etkisi olmaksızın, ulusal çıkarların gereklerine göre saptanmasıyla mümkündür.

Bu açıdan bakıldığında ise, Türkiye'nin dış politikasının hangi dönemlerde bağımlı olarak yürütüldüğü, ne zamandan beridir de bağımsız bir dış politikanın uygulanmakta olduğu açıkça görülecektir.

Başbakan Bülent ECEVİT ve onurlu bir dış politika

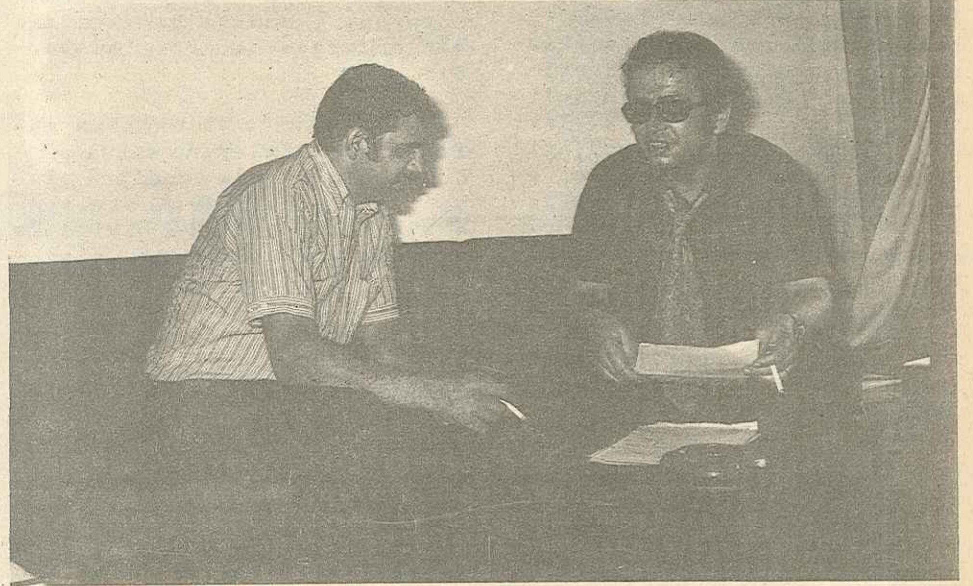
TUNCER ÖZEL: "EĞİTİCİ ÇALIŞMALAR YAYGINLAŞTIRILMALIDIR."

VI. Bölge Temsilciliğimize bağlı Profilo işyeri Lokal Başkanı Tuncer Özel, Genel Başkan Vekili ve Eğitim Dairesi Başkanı Hilmi Güner'i geçirmiş olduğu ameliyat nedeniyle ziyaret etmiş ve kendisine eğitim çalışmalarımızın yaygınlaştırılması ile ilgili bazı önerilerde bulunarak şöyle demiştir.

"Gerek Basın-Yayın yoluyla gerekse Eğitim Seminerleriyle sürdürülen eğitici çalışmalarımız kuşkusuz işçi arkadaşlarımız açısından çok yararlı olmaktadır. Ancak geçirmiş olduğumuz 12 Mart Muhtırası döneminde bu çalışmaların yapılamamış olması, bu konuda büyük bir boşluğu hissettirmeye başlamıştır."

Söz konusu boşluğun ancak eğitici çalışmaların yaygınlaştırılmasıyla kapatılabileceğini belirten Tuncer Özel, ayrıca bütün iş yerlerinde birer işçi kitaplığı kurulmasında da büyük yarar gördüğünü söylemiştir.

Bu doğrultuda yapılacak ciddi girişimlerin kendilerincede düşünüldüğünü açıklayan Hilmi Güner ise, "Bütün yurtta ilân edilecek olan Eğitim Seferberliği için gerekli ön çalışmalar yapılmaktadır." demiştir.

Tuncer Özel, çeşitli konularda da Hilmi Güner'den bilgi almıştır.

KIDEM TAZMİNATI

Mehmet ERTÜRK
VI. Bölge TEMSİLCİSİ

Yasalarca işçilere tanınan kıdem tazminatı hakkı; birçok ülkelerin Hukukçularınca ayrı gerekçelere dayandırılmaktadır.

Bazı hukukçular ücret bir hizmetin karşılığıdır. Kıdem tazminatı da bir hizmetin karşılığı olarak yapılan ödemedir, mantığı ile giderek kıdem tazminatının bir ücret olduğunu savunmaktadırlar.

Kimi hukukçular; işçilerin işlerini kısa sürelerle terketmemelerini aynı iş yerinde uzun süre kalmalarını ve bu yolla işe uyum sağlamış işçilerden uzun süre istifade etmeyi sağlamak amacıyla getirilmiş ve bu işçilerin işten çıkarılmalarında işçileri taltif etmek için yasada öngörülen koşullar içinde ikramiye yada mükafat olarak yapılan ödemedir, şeklinde yorumlamaktadırlar.

Kıdem tazminatı müessesesinin gereğini işçilerin işlerinden ayrılmaya mecbur edilmesi sonucu bir tehlikeyle karşılaşmasını işverenin kusursuz sorumluluğuna bağlayan işçinin yıpranması ve ihtiyarlaması neticesinde doğan, bir tazminat olduğunu kabul eden görüşlerde yer almaktadır.

Doktrinde halâ hukukî niteliği tartışılmaya devam edilen kıdem tazminatı ilk defa 1936 yılında 3008 sayılı kanun ile hukukumuza girmiştir. Daha sonra değiştirilen biçimlerle günümüze kadar gelmiştir.

Günümüzde mevcut kıdem tazminatı koşullarının yetersizliğinin işçi kesimince ileri sürülmesi sonucu yeni baştan düzenlenmesi koalisyon protokolunda ve hükümet programında yer almıştır.

Hazırlanan kanun tasarısında; işçilere her çalıştığı yıl için ödenen 15 günlük tazminatın 30 güne çıkarılması, hak etme süresinin ise 3 yıldan 1 yıla indirilmesi ile iş aktinin işçi tarafından feshedilmesi halinde her senesine 10 günlük ücretinin kıdem tazminatı olarak ödenmesi öngörülmüştü.

İşçi yararına çıkarılması düşünülen bu kanun tasarısı işveren kesiminde büyük gürültülere hedef olmuştur.

Tasarıda üzerinde durulması gereken önemli noktalardan biri işçinin iş aktini kendisinin feshetmesi halinde kıdem tazminatını almaya hak kazanması idi. Çok önemli olan bu metin komisyonda çıkarıldığı için meclise sunulamamıştı.

Meclise sunulan tasarıda yer almayan bu metin daha önce 3008 sayılı kanunla işçiye verilmiş ve 25 Ocak 1950 tarihinde çıkarılan 5518 sayılı kanunla geri alınmıştır.

İşçilerin iş akitlerini kendilerinin feshetmeleri halinde kıdem tazminatı almaya hak kazanmalarını getiren ve işçiler için kazanılmış bir hak olan 3008 sayılı yasanın 13. maddesi üzerinde her ne kadar görüş ayrılıkları var olmuşsa da 3 Kasım 1948 günlü 11/7 sayılı içtihadı birleştirme kararıyla Yargıtay işçilerin bu haklarını teminat altına almıştı.

Söz konusu kanun tasarısı işçilere daha önce verilen ve daha sonra tekrar alınan eski haklarına bile kavuşturulmazken susanlar işçiler, yavuz hırsız ev sahibini bastırır misali gürültü koparanlar ise işverenler oluyor.

Kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkarılması işçiler için hiç bir şekilde iş teminatı olmamakla beraber işverenlere biraz daha maddî külfet yükleyeceği söz konusu olabilir. Ancak ülkemizde işçilere ödenen ücretle diğer ülkelerde işçilere ödenen ücreti ve bu ücretlerin satın alma gücünü göz önüne aldığımızda;

Aşağıdaki tablolarda görüldüğü gibi bir sepet ihtiyaç maddesi için Türk işçisi 4 gün çalışmakta diğer ülke işçileri ise aynı ihtiyaç maddelerinden 1 günlük ücretlerine karşılık en az 2, en çok 7,4 sepet alabilmektedir.

İşten atılan bir işçiye çalıştığı her yıl karşılığında 30 günlük kıdem tazminatı ödenmesi ister ücret olsun ister ikramiye ister tazminat, gürültü yapmaya değecek çok şey verilmiş olmayacak. Sadece işçilerin daha önce ödenmeyen ücretlerinin bir kısmı verilmiş olacaktır.

SEPETTE BULUNAN İHTİYAÇ MADDELERİ

1 kg çamaşır tozu, 1 kg et, 1 kg şeker, 1 kg pirinç, 1 kg. fasulye, 1 kutu çay, 1 ekmek, 12 yumurta, 500 gr. süt 500gr beyaz peynir, 250 gr. tereyağ 250 gr margarin, 1 kg patates.

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE İŞÇİNİN BİR GÜNLÜK ÜCRETİNE ALINAN SEPET SAYISI

A.B.D.	7,4	sepet
Kanada	6	"
İsveç	3,5	"
Belçika	3,4	"
İngiltere	3,3	"
B.Almanya	3	"
İtalya	2,3	"
Japonya	2,1	"
Türkiye	0,4	"

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı [illegible]ık Bülteni.

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI 1971-1974 ÇALIŞMA RAPORU'ndan ALINTILAR

Daire Başkanlıkları açısından Genel Yürütme Kurulu üyeleri arasındaki görev bölümü aşağıdaki şekildedir:

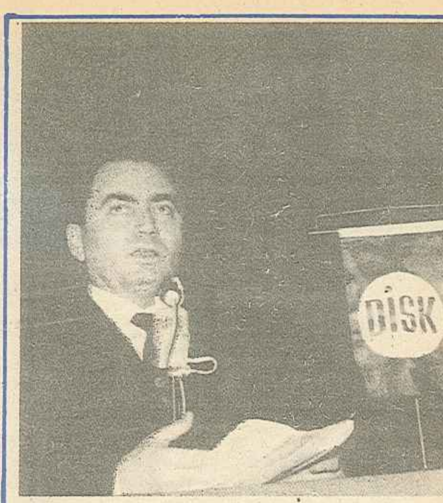
I- Genel Başkan Kemal Türkler'in Başkanlığına bağlı daireler:
1) Dış İlişkiler Dairesi
2) Sosyal Hizmetler ve Tesisler Dairesi
3) Meslekî Kısımlar Dairesi

II- Genel Sekreter Ruhi Yümlü'nün Başkanlığına bağlı daireler:
1) Koordinasyon Dairesi
2) Personel Dairesi
3) Hukuk İşleri Dairesi

III- Genel Başkan Vekili Şinasi Kaya'nın Başkanlığına bağlı daireler:
1) Toplu Sözleşme Dairesi
2) Araştırma ve Etüd Dairesi

IV- Genel Başkan Vekili Cavit Şarman'ın Başkanlığına bağlı daireler:
1) Malî İşler Dairesi
2) Teşkilatlanma Dairesi

V- Genel Başkan Vekili Hilmi Güner'in Başkanlığına bağlı daireler:
1) Eğitim Dairesi
2) Basın-Yayın ve Propaganda Dairesi
3) Sosyal İlişkiler Dairesi.

KEMAL TÜRKLER

DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ

Hacim büyüklükleri ve çeşitli ülkelere yayılmış olmaları, kaynak ve üretim unsurlarını istedikleri alan ve ülkelere kaydırabilme olanaklarına sahip olmaları, üretimi ve ulusal piyasaları ayarlıyabilmeleri, sahip oldukları çok büyük fonları spekülatif sermaye hareketlerine alet ederek uluslararası para krizlerine yol açma durumunda olmaları yüzünden çok uluslu firmalar, özellikle, gelişmekte olan ülkelerin zayıf ekonomilerini aldıkları ekonomik, sosyal ve politik kararlarla olumsuz etkilemektedirler.

Çok uluslu firmalar yarattıkları bu gibi sorunlar yüzünden son yıllarda uluslararası sendika hareketinin bir numaralı hedefi olmuşlardır.

Çok uluslu firmaların zararlı girişimlerine karşı sürdürülen mücadele sendikal alanın da sınırlarını aşmış ve dünya kamuoyunun da etkisiyle ulusal ve uluslararası alandaki öbür örgütlerce de ele alınmaya başlamışlardır. Örneğin, halen, çok uluslu firmalar Birleşmiş Milletler çerçevesi içinde bir araştırma konusudur.

Birçok ulusal ortaklık yabancı ülkelerde üretim ve ihracat için şubeler açmaktaysa da, böyle uluslararası girişimde bulunan her ortaklık çok uluslu firmaların tanımını yaparken bu iki tip kuruluş arasındaki farkı da belirtmek gerekir.

Birinci tip ortaklığın uluslararası girişimlerinin sınırlı kalmasına karşılık çok uluslu firmalar, öbür ülkelerde geniş çapta yatırım yapan, çok sayıda işçi çalıştıran, girişimleri içine araştırma, teknolojik bilgi, üretim, dağıtım ve pazarlamanın da girdiği kuruluşlardır. Çok uluslu firmaların dış şubeleri, işletmenin yabancı ülkelerde faaliyet gösteren parçalarıdır. Bu şubeler, ana firmanın etkin denetimi altında çalışan, ya bir bağlı ortaklık ya da ortak bir ortaklık biçiminde kendilerini gösterirler. Her iki halde de politika ana firmaca saptanır.

SOSYAL HİZMETLER VE TESİSLER DAİRESİ

Not: Genel Başkan Kemal Türkler'in Başkanlığında faaliyet gösteren Sosyal Hizmetler ve Tesisler Dairesi ile ilgili olarak geçen sayımızda ayrıntılı bilgi verilmesi nedeniyle bu sayımızda söz konusu daireye değinilmemiştir.

İşçilerin siyasal mücadelede de ağırlığını ortaya koyması gerekir. Çünkü hukuk, ağırlığını ortaya koyan sınıflardan yana işlemektedir.

KOORDİNASYON DAİRESİ

Bugün yeryüzünün bütün ülkeleri, kişinin toplumsal kalkınmasını hızlandırmak ve ekonomik yaşantısını güçlendirmek amacıyla, halklarının yaşama düzeyini yükseltme çabası içindedirler. Toplumun çeşitli düzeyleri arasında varolan eşitsizlikler ancak ulusal gelir dağılımındaki dengesizliğin giderilmesiyle mümkündür. Bu ise, güçsüzü güçlü karşısında korumayı amaçlamış ve egemen çevrelerin hizmetinde olmayan, iyi plânlanmış bir devlet politikasıyla gerçekleşebilecektir. Halkyararına işleyen bir devlet politikasının uygulanmasında amaçlanan sonuca varabilmek, verimli ve koordine bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır. Yaşama düzeylerinin yükseltilmesi için işçilerin de ülke yönetiminde söz ve karar sahibi olmaları gerekliliğine inanan sendikamız, bu hizmeti daha plânlı ve verimli bir şekilde üyelerine sunabilmek için, ihtisasa dayanan dairesel çalışma biçimini seçmiş bulunmaktadır. İşte bu dairelerden birisi de Koordinasyon Dairesi'dir. Ve amacı, gerek daireler arasında, gerekse örgütün diğer kademeleri arasında ahenkli ve aktif bir çalışma düzeni sağlıyarak, yukarıda da belirtildiği gibi üyelerine, Ana Tüzüğümüz ilkelerine uygun biçimde verimli bir hizmet sunabilmektir.

HUKUK İŞLERİ DAİRESİ

İşçi sınıfının ekonomik mücadelesinde hukukun önemli bir yeri vardır.

İşçi Sendikaları ise işçilerin ekonomik mücadelesini başa alan örgütlerdir.

İşçilerin sendikalar içinde örgütlenmeleri yasal haklarıdır. Yine sendikalar aracılığı ile ekonomik haklarını ve yaşama koşullarını düzeltmek için mücadele vermeleri de yasal, yani hukukî bir nitelik kazanmıştır.

İşçilerin gerek sendikalaşma hak ve özgürlüklerini kullanabilmeleri ve gerekse sendikalar aracılığı ile mücadelelerini sürdürebilmeleri, bu hakları ve mücadele imkânlarını düzenleyen Anayasa ve Yasalara sahip çıkmaları ile mümkündür. Bunlara sahip çıkabilmek için herşeyden önce bunları bilmek gerekir.

Hukuku bilmekle de iş bitmez. Yasalarda yazılı hukuku sonuna kadar kullanmak, çağdışı kalmış hükümlerinin geçersizliğini ortaya çıkarmak, işçilerin lehine gelişmesi için demokratik ve yasal bir mücadele vermek gerekir.

Sendikalar bu mücadeleyi ara vermeksizin sürdürmek zorundadırlar.

Dünyada ve ülkemizde Sendikal hak ve özgürlükler uzun süren mücadeleler sonunda elde edilmiştir.

Sekiz saatlik iş günü, ücretli hafta tatili, asgarî ücret, yıllık izin, toplu sözleşme, grev gibi haklar bugün Anayasa ve Yasaların içinde yer alıyorsa, yani bu haklar hukukî bir nitelik kazanmışsa, çetin mücadeleler verildiği için hukuka kabul ettirilmiştir.

İşçiler sendikalaşma haklarına kolayca sahip olmamışlardır.

İşçi Sendikaları, işçilerin ekonomik örgüt bütünlüğünü tamamlamak ve yasal haklarını eksiksiz alabilmek için hukukun tanıdığı mücadele yollarını aşındıracak ölçüde kullanmak zorundadır.

Sendikalar bir yandan hukuku öğrenen ve bilen üye ve yöneticileri ile bir yandan da işçilerden yana hukuk uzmanları ile elele vererek bu mücadelelerini yürütürler. Sendikamız da böyle yapmaktadır.

PERSONEL DAİRESİ

Sağlıklı ve verimli çalışan bütün kurumlar, istihdam ettikleri işgücünün önemini kavrayarak, bu işgücünden en yüksek verimin alınması yollarını daima araştırmışlar, çeşitli uygulamalara girişmişlerdir. Esasen hizmetlerin en iyi biçimde, plânlı ve sistemli olarak kullanılması, verimlilik düzeyini arttıracaktır. Sendikamızın işgücünü ise ücretli kadroda bulunan personel teşkil etmektedir ve bu personel sendika üyelerine yararlı olabilmek amacıyle emeklerini seferber etmiş bulunmaktadır. İşte bu personelin özlük işleri ile Personel Dairesi ilgilenmektedir.

ARAŞTIRMA VE ETÜD DAİRESİ

Herhangi bir konuda yapılan çalışmanın etkin olabilmesi ve yapılan bu çalışma sonucu politikanın en doğru şekilde saptanabilmesi onun kendiliğinden gelme bir tarzda yürütülmesi ile değil, bilimsel veriler üzerine oturtularak belirli bir plân ve program dahilinde, yürütülmesi ile olur. Eğer bir konudaki çalışma onunla ilgili olayların akışına bırakılıyorsa, ancak olayların peşine takılabilir, onları yönlendiremez.

Bu durum her alanda olduğu gibi sendikal alanda da geçerlidir. Özellikle sendikal konuların en gerçekçi ve bilimsel veriler saptanarak yönlendirilmesi ve hedeflerinin buna göre tesbit edilmesi gerekir ki, içinde bulunulan ortama uygun ve gerçekçi çalışmalar yapılabilsin.

Gerçekçi araştırmalar yapılmadan, sendikanın çalışma ortamını iyi bilmeden saptanan sendika politikaları bilimsel doğrultuda olamazlar, dolayısıyle başarıya ulaşamazlar. Türk Sendikacılık tarihi bunun örnekleriyle doludur. İşte bu nedenlerle sendikamız diğer ihtisas dairelerinin yanı sıra bir de Araştırma Dairesi kurmuştur.

RUHİ YÜMLÜ

ŞİNASİ KAYA

CAVİT SARMAN

HİLMİ GÜNER

TOPLU SÖZLEŞME DAİRESİ

Ülkemizin ekonomik ve politik koşullarını, ülkemizdeki sendikacılığın gelişme düzeyini ve işkolumuzun özelliklerini dikkate alan Sendikamız, Toplu Sözleşme faaliyetlerini belirli bir politika çerçevesinde yürütmektedir.

Üyelerimizin çalışma yaşama koşullarını geliştirmek amacıyla, birlik, gerçekçilik ve tabanın ileriye dönük söz ve karar sahibi olması ilkelerinin ışığı altında dairemizin toplu sözleşme hedefleri şunlardır:

1- Asgari ücret, ücret zamları ve sosyal yardımlar,

2- Daha kısa iş haftası,

3- Ara dinlenmeleri,

4- Yıllık ücretli tatil süresinin arttırılması ve tatil fonu,

5- İş Teminatı.

Bir işyerinde toplu sözleşme yapılırken, o işyerindeki üyelerin birliği sağlanarak, gerek ülkenin sosyo-ekonomik koşulları, gerekse işyerinin içinde bulunduğu somut koşullar gerçekçi bir şekilde değerlendirilip, Sendikamızın hedefleri de gözönünde tutularak, toplu sözleşme görüşmeleri, üyelerimizin ileriye dönük istekleri doğrultusunda yürütülür.

İşçilerin ücretleri arasındaki farkın çok fazla olduğu ülkemizde seyyanen zam alarak, söz konusu fark azaltılmaya çalışılmaktadır.

Ayrıca seyyanen zam,toplu sözleşme pazarlığı sırasında işyerindeki üyelerimizin birliğini daha da kuvvetlendirici bir politikadır.

Çalışma süresinin kısaltılması hedefi hem haftalık çalışma saatlerinin düşürülmesi, hem de yıllık ücretli izin sürelerinin arttırılması yoluyla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu hem üyelerimize dinlenme olanağı sağlamakta, onları ev-fabrika-ev kısır döngüsünden çıkarmakta, toplum sorunlarıyla uğraşmak için en azından zaman sağlamakta; hem de bir işyerinde istihdam edileceklerin sayısını arttırıcı etkisi olduğu için ülkenin işsizlik sorunu açısından da gerçekçi ve tutarlı bir politika olmaktadır.

Üyelerimize yalnız yüksek ücret sağlamak yeterli değildir.En az onun kadar önemli olan bir başka nokta ise, iş teminatı yani işçinin işinin devam etmesi sorunudur. İşverenler özellikle toplu sözleşmelerde ücretlerin yükseltilmesi karşısında, ücretleri yükselen işçileri çıkararak, yerlerine asgarî ücretle işçi alma yoluna gitmektedirler. Bunu önlemek için bir yandan asgarî ücretleri yükseltmek, diğer yandan da kıdem tazminatlarını arttırmak politikası güdülmektedir. Kıdem tazminatlarının yükseltilmesi eski işçinin çıkarılmasının maliyetini arttıracaktır. Asgarî ücretlerin yükseltilmesi de yeni işçi almanın maliyetini eskiye göre arttıracaktır. Böylelikle eski işçi çıkarıp, yerine yeni işçi alma işverenler için eskisi kadar kârlı olmayacaktır. Bu durumda, iş teminatını arttırıcı yönde etki yapacaktır.

TEŞKİLATLANMA DAİRESİ

Bu dönem içinde Merkez Genel Kurulu kararları ile Ana Tüzüğümüzün ilkeleri içinde, Metal Endüstrisi alanında çalışan tüm işçileri Sendikamız çatısı altında toplanmasını içeren politika izlenmiştir. Bu çalışmaları genel plânda örgütlenme olarak niteleyerek incelemek yararlı olacaktır.

GENEL PLÂNDA ÖRGÜTLENME

Metal Sanayiinde çalışan tüm işçileri Ana Tüzük ilkeleri doğrultusunda Sendikamız bünyesine toplayarak, onların sosyal ekonomik ve kültürel düzeylerini geliştirmek, kendilerine kişiliklerinin kazandırılması için yapılan örgütlenme çalışmalarıdır.

Bu çalışmalar sendikamızca eğitim, toplu iş sözleşmeleri ile tabana indirilerekü yelerin yaşama koşullarının geliştirilmesinde, kendilerinin söz ve karar sahibi kılarak kişiliklerinin kazandırılmasında, gereken eylem ve çalışmalar şeklinde oluşturulmaktadır.

27 Mayıs 1960 devriminin getirdiği Anayasa, Türk İşçi sınıfına bu olanaklara kavuşma yollarını açmıştır.

12 Mart 1971 muhtırasını takip eden günler sendikamız için her yönden olduğu gibi örgütlenme açısından da zor bir dönem olmuştur.

Bu tarihten evvelki dönemdeki sosyal gelişmeler ve neticeleri örgütlenme için başarılı bir dönem olarak görülmektedir. Fakat sosyal ekonomik gelişimlerin getirdiği bilinç ve eylem içinde örgütlenme olanakları, karşıt güçler tarafından önlenme çalışmaları sonuç vermeyince son çare baskı olmuştur.

Bu dönem 12 Mart 1971 muhtırasını takip eden Sıkı Yönetim dönemine rastlar ki, 15 Kasım 1973 tarihine kadar devam etmiştir.

Yurtta yeniden demokratik düzene dönüş yapılınca sendikamızda kendine düşen görevi yapmıştır.

EĞİTİM DAİRESİ

Anayasanın sosyal devlet kavramının yılmaz ve tâvizsiz savunucusu ve demokratik ilkelere içtenlikle bağlı olan Sendikamız, yurt ve dünya olaylarını yakından izlemekte, yurt sorunlarının çözümünde ileriye dönük her türlü gelişimi desteklemekte ve görüşlerini tüm açıklığı ile kamuoyuna duyurmaktadır.

Halkımızı, emekçi kitleleri yakından ilgilendiren ulusal eğitim konularının nitelik ve nicelik yönünden ülke yararına işleyen bir bütünlüğe kavuşması için bugüne dek usanmadan mücadele veren Sendikamız, bundan böyle de bu mücadelelerine devam edecektir.

Ulusal eğitim konusunda bundan önceki raporlarımızda da belirttiğimiz gibi halkımız bugünedek işbirlikçi sermaye ile toprak ağalığının egemen olduğu son derece geri ve sömürücü ekonomik düzen içinde yaşamıştır. Bu bozuk düzen yüzündendir ki,

1- Adaletsiz biçimde dağılan eğitim hizmetlerinden ulusun eşit biçimde yararlanması sağlanamamış, yetenekli işçi ve yoksul köylü çocukları devletin bu olanaklarından yoksun bırakılmıştır.

2- Açılan eğitim kurumlarında, öğretme ve öğrenme özgürlükleri kısıtlanmış, bilgiler sınırlanmış, öğretmenin ve öğrencinin yurt sorunlarıyla ilgilenmesini önleyen engeller konmuş, böylece eğitim sistemi tüketici ve uyutucu bir temel üzerine oturtulmuştur.

3- Halkın şehirde yaşıyan kesimi, basın-yayın ve sinema gibi etkin araçlar yoluyla yozlaştırılıp kendine yabancı hale getirilirken küçük kasaba ve köylerde yaşayanlar da teokratik dünya görüşünün etkisinden kurtarılamamış daha açık bir deyişle Türk Toplumu çağdaşlaştırılamamıştır.

ÖZGÜRLÜK VE BASIN

ÖZGÜRLÜK ve BASIN... İşte, birini diğerinden ayrı olarak düşünebilmek olanağı olmayan iki sözcük.

Birincisi çoğu kez soyut bir kavram ikincisi somut bir kurum ise de; özgürlük, basına hayat veren bir unsur, basın da özgürlüğe çağrı yapan bir araç olduğundan denilebilir ki... Basın varlığını özgürlüğe, özgürlük ise varlığını basına borçludur.

Özgürlük türkülerinin yasak edildiği bir ülkede, belki basın diye birşey vardır ama, bu kez de onu okuyan insan, özgür insan değildir.

Basın ancak özgürlük güneşinin tüm halkın gözlerinde doğduğu ülkelerde coşkulara yol açan ve düşüncelere hayat veren bir ağaç olacaktır.

BASIN YAYIN VE PROPAGANDA

1- İşçilerin devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmaları ilkemizden hareketle, Anayasa'nın ve çağdaş demokrasinin bilinçli ve inançlı savunucusu olan ve üyelerinin yaşama ve çalışma koşullarını geliştirme mücadelesini amaç edinen örgütümüzün bu doğrultuda sürdürdüğü demokratik ve anayasal eylemlerini kamuoyuna duyurmak,

2- İşçilerin sermayeye karşı sürdürdükleri ekonomik mücadelelerinin yeterli olmadığı, buna paralel olarak politik mücadelelerinde gerektiği anlayışıyla, onlara bu konuda yol gösterici olmak,

3- Yurt ve dünya olaylarını ekonomik politik ve sosyolojik bir çerçeve içinde emekçiler açısından değerlendirip, onların devrimci doğrultuda bilinçlenmelerini sağlamak,

4- İşçilerin, işyerinde, sendikada Konfederasyonda ve bütün yurtta birlik olmalarını, kültür alış-verişi yaparak sağlamak,

5- Son zamanlarda bir çok kurumların ve geniş halk kitlelerinin benimsemeye başladıkları DİSK ilkelerini yaymak ve yaygınlaştırmak,

6- 14 Ekim öncesinin siyasî iktidarlarınca yaratılan anti-demokratik koşullar nedeniyle, zincire vurulan demokrasiyi ve ulusal onuru; işçilerin köylülerin ve dar gelirlerinin çıkarları doğrultusunda kurtaracağına inandığımız bir politikanın propagandistliğini yapmak, Basın-Yayın ve Propaganda Dairesi olarak amacımız olmuştur.

SOSYAL İLİŞKİLER DAİRESİ

Varoldukları günden beri insanlar ve insan grupları birbirleriyle uzak yakın çeşitli ilişkiler içinde bulunmuşlardır. Bu ilişkilerdir ki onları, uygarlık yolunda büyük aşamalara ulaştırmış ve toplumsallaştırmıştır.

Üretim biçimi ve üretim ilişkilerinin, toplumdan topluma değişik biçimde oluşturduğu sosyal ilişkiler toplumsal değişiklikler oldukça gelişmeler göstermiş ve kendine özgü bir içerik kazanmıştır.

Hangi toplumsal yapıdan olursa olsun gerek bireyin, gerek örgütlerin kendini bu yapıdan soyutluyarak yani toplumla olan ilişkilerini keserek ayakta kalabilmesi mümkün değildir.

Sendikamız, bu gerçeklerin ışığında üyelerinin hak ve çıkarlarını daha sistemli biçimde, temel amacı ve ilkeleri doğrultusunda savunabilmek için, yöneticiye ve personel arasında tam bir bütünlüğün ve dayanışmanın sağlanmasını ön koşul olarak görmekte, bu amaçla sosyal ilişkilere büyük önem vermektedir.

YURT ÇAPINDA SÜRDÜRDÜĞÜMÜZ VE SÜRDÜRMEKTE OLDUĞUMUZ ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARIMIZ KENDİ İŞKOLUMUZDA FAALİYET GÖSTEREN SARI SENDİKALARDAN ÇOĞUNUN YOK OLMASINA VE İŞÇİLERİN GERÇEK SENDİKALARDA ÖRGÜTLENME BİLİNCİNE VARMALARINA NEDEN OLMAKTADIR.

ÇUKUROVA'DA GELİŞME

Sendikamız, X. Bölge Temsilciliği sınırları içerisindeki işyerlerinde Maden-İş'e karşı büyük bir ilgi vardır. Çukurova'da kurulu işyerlerinde çalışan işçilerin bir kısmı sendikasız, diğer bir kısmı ise sarı sendikalardan kurtulmak için büyük bir çaba harcamaktadır.

Çukurova'da yetki almak büyük bir problem olmakta, işverenler işçilerin sendika seçme özgürlüğüne saygı duymadan, yasaları hiçe saymaktadır. Bütün bunlara rağmen işyerlerinde çalışan işçiler DİSK'e bağlı sendikaları istemektedirler.

DİSK'e bağlı sendikalar ÇUKUROVA'da büyük bir hızla gelişmektedir. İşçiler referandum ilkesi kabul edildiği takdirde istedikleri sendikaları seçme özgürlüğüne kavuşmuş olacaklardır.

X. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ ÇUKUROVA'DA HIZLA GELİŞİYOR.

MERSİN-TARSUS'ta 350 işçinin çalıştığı ÇUMİTAŞ İşyerindeki İşçiler bundan bir müddet önce işyerinde kurulu Bİ-ÇER-İŞ Sendikasından istifa ederek Maden-İş'e üye olmuşlardır. İşyerinde Toplu Sözleşme yetkisi alınıp müzakerelere başlanmıştır.

Devam eden Toplu Sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamadığından uyuşmazlık tutanağı tutulmuş ve 27.8.1974 tarihinde Adana Bölge Çalışma Müdürlüğünde üçüncü tarafsız aracı seçilmiştir. İşyerinin örgütlenmesinde Baş Temsilci Necati Eren'in büyük payı olmuştur.

İşyeri temsilcileri aşağıdaki üyelerden oluşmuştur:

T. Recep Şimşek
T. Rafet Baştürk
T. Şerafettin Sarı
T. Ahmet Aslan
T. İsmail Erol

27.8.1974 tarihinde toplanan X. Bölge Temsilcilik Kuruluna Genel Merkez görevlisi olarak katılan Nurettin Çavdargil, ayrıca bu bölgede örgütlenme çalışmalarında bulunacaktır.

SEYDİŞEHİR'DE ÖRGÜTLENME HIZLA SÜRDÜRÜLÜYOR

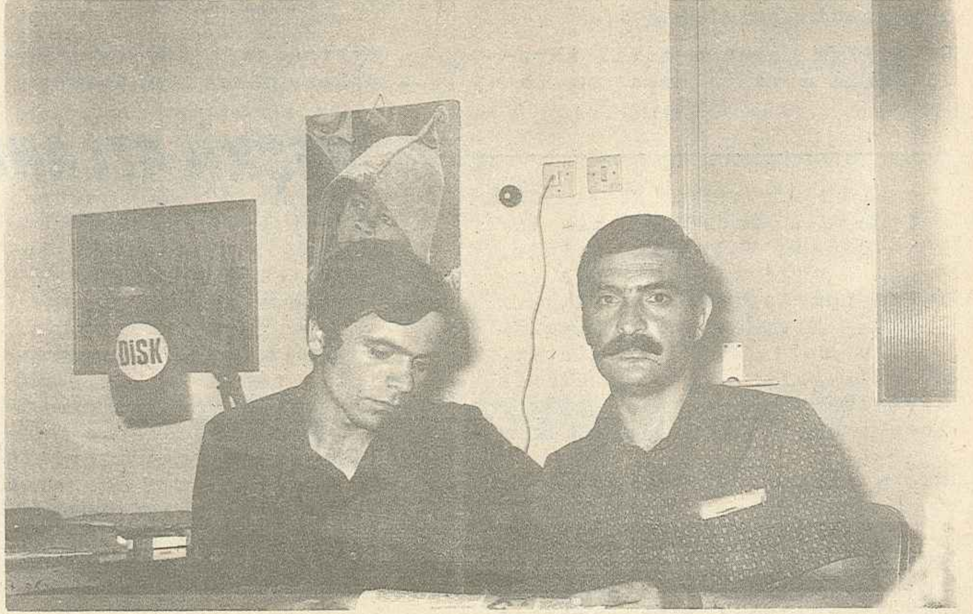
Seydişehir'de kurulu Bölge Temsilciliğimiz yetkililerinden Mevlüt Baş ve Mehmet Arslan Seydişehir'de sürdürülen örgütlenme çalışmalarının umut verici olduğunu söylemişlerdir.

Elde edecekleri başarıyi, tam bir dayanışma ve inanç birliğine borçlu olduklarını söyleyen arkadaşlarımız, Seydişehir işçisinin tümüyle DİSK Maden-İş'e gönül bağladığını belirtmişlerdir.

İşyerindeki akit sendika tarafından baskıcı bir politika izlendiğini belirten arkadaşlar, bunun yanısıra aynı sendikanın işçiler arasında bölücülük yaratmasından şikâyet etmişler ve bütün Seydişehir işçisini birlik beraberlik ve kardeşliğe davet etmişlerdir.

Genel Merkeze kendi bölgeleri için gerekli araç ve gereçleri temin etmek için gelen Mevlût Baş ve Mehmet Arslan işyerinde Kıbrıs olayları nedeniyle ihtiyat askeri olarak çağrılan bazı arkadaşlarının ücretlerinin kesilmesini protesto etmişler, bu durumun DİSK Maden-İş'te sözkonusu olmadığına çok sevindiklerini bildirmişlerdir.

Resimde Seydişehir Bölge Temsilciliği yetkililerinden Mevlût Baş ve Mehmet Arslan, görülmektedir.

ÖZTEL VE GARANTİ ALÜMİNYUM'da YETKİ ALDIK

I. Bölge sınırları içinde kalan öztel işyeri ile Garanti Alimünyum işyerlerinde sürdürülen örgütlenme çalışmaları tamamlanmış ve bu işyerleri için Toplu Sözleşme yetkisi alınmıştır. Sözleşmelere kısa zamanda başlanacağını bildiren I. Bölge Temsilcisi Ergun Erdem, Bölgede daha birçok irili ufaklı işyerlerinde örgütlenme çalışmalarının sürdürülmekte olduğunu ve kısa vadede kendi bölgesindeki sarı sendikaların silineceğini müjdelemiştir.

ISTANBUL BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRÜ MAHKEME KARARINI TANIMIYOR

VInci Bölge Temsilciliği sınırları içinde kurulu Standart Belde Fabrikası işvereniyle Metal-İş Sendikası arasında imzalanan 2 sene süreli toplu sözleşme Haziran 1974 ayında sona ermekteydi.

İşçilerin Maden-İş Sendikasına geçmeleri üzerine toplu sözleşme, Metal-İş Sendikasınca 1 sene uzatılmış ancak Yargıtay ve Hukuk Genel Kurulu kararlarına dayanılarak sözleşme Maden-İş Sendikasınca feshedilmiştir.

Istanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünün Yargıtay ve Hukuk Genel Kurulu kararına uymadığını bildirmesi kararı üzerine Sendikamızca Istanbul 5. İş Mahkemesine müracaat edilmiştir.

Mahkeme, Istanbul Bölge Çalışma Müdürünün haksızlığını karar altına alarak, Sendikamızın haklılığı doğrultusunda karar vermiş ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne uygulamalarını düzeltmesi için dosyayı iade etmiştir. Daha sonra Bölge Çalışma Müdürlüğü Sendikamıza yazdığı bir yazıyla, Mahkemenin kararına da uymayacağını bildirmiştir. Durum Bakanlığa intikal ettirilmiş ayrıca Danıştaya baş vurularak işçilerin mağduriyetine sebep olan Bölge Çalışma Müdürlüğüne tazminat davası açılacaktır.

Daha önce başka işyerlerinde bu tutumunun tamamen tersini uygulayan Bölge Çalışma Müdürlüğünün, aynı konuda yerine göre değişen kararlarının sebepleri nasıl izah edilebilir bilemiyoruz.

işçi arkadaş bu gazete senindir haber ve yazı gönder

DİSK HER GÜN BİRAZ DAHA BÜYÜYOR SAMSUN'DA TOPRAK-İŞ BÖLGE SENDİKASINDAN SONRA İDEAL-YAPI İŞ'DE DİSK'E KATILDI

SAMSUN_ ALİ NEBİOGLU BİLDİRİYOR

İşçi sınıfından yana gerçek bir işçi örgütü ve bir işçi örgütü üst kuruluşu olduğunu her gün bir parça daha kanıtlıyarak ortaya koyan DİSK (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu), yeni yeni katılmalarla gerçek sendikacılık alanında bir adım atmakla üyelerine ve Türk Sendikacılığına bir parça daha güç kazandırmaktadırlar.

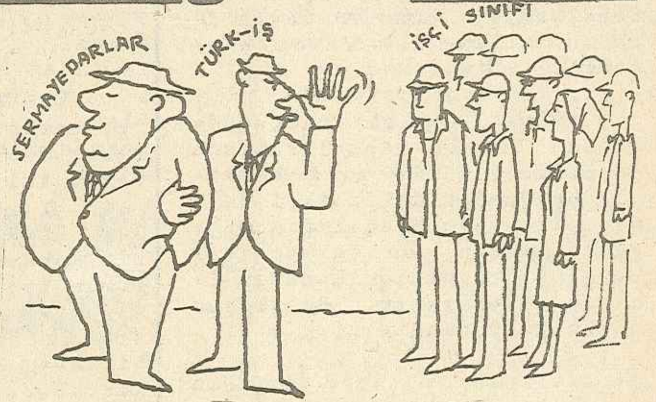
Bilindiği gibi, DİSK, bir süre önce, tüm Karadenizi kapsamak üzere, Samsun'da bir Temsilcilik Kurmuştu.

Bu kuruluşu organize eden bölgenin sendikacılık alanında tanınmış kişileri olan sendikacılar ve DİSK'çe görevlendirilmiş bulunan, Maden-İş Örgütlenme Bürosundan Murathan BEDEL ve DİSK'in Samsun Bölgesi Temsilcisi Remzi Akpınar'ın yoğun çalışmaları meyvelerini vermektedir.

11.8.1974 günü Genel Kurulunu yapan İdeal Yapı-İş Sendikası, DİSK'in katılma kararını, ayakta ve alkışlarla almış bulunmaktadır.

Kendi işkolunda bölgenin güçlü sendikalarından olan İdeal Yapı-İş Sendikası, bölgede, Toprak-İş Bölge Sendikasından sonra, DİSK'e katılma kararı alan ikinci Sendika olmaktadır.

Genel Kurulda konuşan, daha önce DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası'na katılmakla dolayısile DİSK'e katılmış bulunan TOPRAK-İŞ Bölge Sendikası Genel Başkanı ve hâlen Keramik-İş Şube Başkanı Abdullah ZEKİ, Maden-İş Örgütleme Bürosu'ndan DİSK'in Samsun bölgesinde görevli Murathan BEDEL ve DİSK Samsun Bölgesi Temsilcisi Remzi AKPINAR yaptıkları konuşmalarda : Niçin DİSK? sorusuna açıklık getiren konuşmalar yapmışlar, Türk-İş'in yıllardır sürdüregeldiği "Partiler-üstü Politika" uyutmacasına ve işçi sınıfının çıkarlarına ters düşen yöntemlerine Türk işçisinin artık "Paydos" demesinin zamanının çoktan geçmiş olduğuna değinmişler, uyanan işçi sınıfının kendisinin gerçek temsilcisi ve sesinin yankısı olduğuna inandıkları DİSK'in yanında bu nedenlerle yer aldıklarını dile getirmişlerdir.

İdeal Yapı-İş'in genel kurulunda yapılan seçimlerde Genel Başkanlığa yine Remzi AKPINAR getirilmiş, Genel Sekreterliğe Nurettin SANCAR, Genel Malî Sekreterliğe de Şakir SÜZER seçilmişlerdir.

DİSK'in, yeni katılmalarla, bölgede, her gün bir çığ gibi gelişmekte olduğu ve önümüzdeki günlerde daha pek çok katılmaların gerçekleşeceği bildirilmektedir.

EMPERYALİZM, SATTIĞI SİLAHLARIN KUSTUĞU KANDA BOĞULACAKTIR.

1. Sayfadan devam

Bilindiği gibi sömürgeciliğin babası Fransa, Birleşmiş Milletlerde Türkiye'nin Kıbrıs'taki "Barış Harekâtı"na değgin bir karar tasarısı sunarak Türkiye'yi haksız gösterme çabasına girmiştir. Bu karar tasarısının tek yanlılığı ve haksızlığı Birleşmiş Milletlerdeki Temsilcimiz Osman Olcay'ın sert fakat tutarlı konuşmasını gerektirecek nitelikteydi.

Bir yandan sanki Doğu Akdeniz'de barışın sağlanması adına Birleşmiş Milletlerde etkinlik gösteren Fransa'nın öte yandan Yunanistan'a çeşitli silahlar ve bu arada Mirage uçaklarıyla Amx tankları satmaya yönelmesi emperyalist oyunların klâsik kurallarından olsa gerektir.

Fransa'nın Kıbrıs sorunu karşısındaki tutum ve davranışı kuşkusuz Türk-Fransız ilişkileri üzerinde olumsuz bir etki yapmıştır.

Buna karşın ne Birleşmiş Milletler'de alınan Güvenlik Konseyinin kararı ne de Fransız burjuvazisinin ağababası, Cumhurbaşkanı Giscard'ın silah tüccarlığı politikası, Türkiye'nin Kıbrıs'ta arzuladığı sürekli ve sağlıklı bir düzenin kurulmasını engelleyemiyecektir.

DİNLE GİSCARD!

Birleşmiş Milletler'de barış güvercinine yem atıyor görünüp, Doğu Akdeniz'e ölüm kusan Mirage uçakları sürmene pek şaşmadık. Çünkü daha Fransa'da Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılırken senin kim olduğunu ve ne gibi adî bir zihniyete hizmet ettiğini biliyorduk.

Ve unutma ki... Fransa'da temsilciliğini yaptığın emperyalist mekanizmanın nasıl işlediğini ve sattığınız ölüm silahlarının kustuğu kanda bir gün boğulacağınızı dünyadaki yoksul ulusların kamuoyu da artık iyibilmektedirler.

DEMİREL VE SEZGİN'İN TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ALEYHİNE DEMEÇLERİ YUNAN BASINININ İŞİNE YARADI

Yunan basını Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel ve Genel Başkan Yardımcısı İsmet Sezgin'in hükümeti suçlayan demeçlerinden yararlanarak Türkiye aleyhinde yoğun kampanyaya girişmiştir.

Yunan Gazeteleri, AP yöneticilerinin, Türkiye'de ekonomik durumun her geçen gün biraz daha kötüye gittiği öne sürülen demeçlerine tam metin yer vermişlerdir.

Özellikle Demirel ve Sezgin'in demeçlerine geniş yer verildikten sonra, Yunan gazeteleri, bu demeçleri birer "Delil" gibi gösterip, Türkiye aleyhine tamamen asılsız, yalan kasıtlı haberleride ardı ardına sıralamışlardır.

"ELEFTHEROS KOSMOS"DA

Yunanistan'ın yüksek tirajlı gazetelerinden Eleftheros Kosmos, Ap Genel Başkan Yardımcısı İsmet Sezgin'in bir demecini gazeteden aynen tercüme edilen şu şekliyle yayınlamıştır:

"Kıbrıs harekâtının ekonomimizdeki yankıları şimdi olduğu kadar gelecektede menfi olacaktır. Bunun misali kimyevi gübrenin kilosunun 60 kuruştan 200 kuruşa çıkmış olmasıdır. Aradaki fark beş milyar Türk Lirası, (10 milyar Yunan drahmisi) olup, bu yekûn çiftçinin sırtına yüklenecektir."

DEMİREL'İN DEMEÇLERİ

Yunan Gazeteleri, AP lideri Demirel'in hükümete karşı demeçlerini de köşelerinde yayımlamakta, bu demeçlerin gölgesinde Türk Hükümeti ve Silâhlı Kuvvetleri alabildiğine kötülenmektedir.

Eleftheros Kosmos'un 11 Ağustos 1974 tarihli sayısında Türk Hükümeti Silâhlı Kuvvetleri sayısız yalan bilgiler hedef alınarak suçlandıktan sonra, şöyle denilmiştir.

"Ecevit'in kötü niyetleri öteki parti başkanlarının da gözünden kaçmamaktadır. Bunun en açık misali Adalet Partisi Başkanı Bay Süleyman Demirel'in verdiği beyanattır. Bay Demirel, "Bay Ecevit Kıbrıs meselesini başarı olarak kullanıp iç siyaset alanında faydalar sağlamak amacını gütmemelidir. Ecevit'in bu taktiği büyük zarar getirebilir" dedi.

Bu arada başta Eleftheros Kosmos olmak üzere, Yunan basınında Türkiye aleyhinde ardıardına yalan haber sıralanmıştır.

Bunlar arasında tüm Türkiye'de zarurî tüketim maddelerinin karneye bağlandığı, satışlarının kısıtlandığı, Boğaz Köprüsünün trafiğe kapandığı, ordunun tüm ağır nakil vasıtalarına el koyduğu gibi havsala almayacak yalanlar bulunmaktadır.

TURİZM-İŞ 6. OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANDI

Disk üyesi Turizm-İş Sendikası'nın 6. Olağan Genel Kurulu 20-21 Ağustos tarihlerinde, Merter Sitesinde, Lastik-İş Sendikası konferans salonunda toplanmıştır.

Çeşitli yurt ve sendika sorunlarının tartışıldığı ve sendikanın gelecek dönem için çalışma politikasının tespit edildiği genel kurulda, divan başkanlığını DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker yapmış seçimler sonucunda Turgut Gökdere Genel Başkanlığa, Rıza Erdoğan Genel Sekreterliğe yeniden seçilmişlerdir.

BAYSAN-İŞ DİSK'e katıldı

Bayındırlık Bakanlığında çalışan işçileri temsil eden ve onbin üyesi bulunan BAYSAN-İŞ Sendikası olağanüstü Genel Kurulunda DİSK'e katılma kararı almıştır.

Kararın alınmasından sonra BAYSAN-İŞ Genel Başkanı Cevat Özhasırcı'ya birer telgraf gönderen DİSK Genel Başkanı, Kemal Türkler ve DİSK Genel Başkan Vekili Hilmi Güner BAYSAN-İŞ Yöneticilerini ve Genel Kurul delegelerini kutlamışlardır.

Turizm-İş'in 6. Genel Kurulun'da Turgut GÖKDERE yeniden Genel Başkanlığa seçildi.

DİSK GENEL BAŞKANI, "FRANSA HÜKÜMETİ ÇAĞDIŞI ANLAYIŞIN TEMSİLCİSİDİR" DEDİ

1. sayfadan devam

"Kıbrıs'ta yıllardan beri Türk ve Rum halklarının barış içinde bir arada yaşamaları için yapılagelen görüşmeler sürüncemede bırakılır ve Türkler'in hakları çiğnenirken Fransa susmuştur.

Rumların Türklere karşı giriştikleri öldürme, sindirme, ezme ve yoketme politikaları gözler önünde cereyan ederken Fransa susmuştur.

Kıbrıs'ta Türk işçilerinin yaşama ve ekonomik alanda güçlenme çabaları kösteklenirken Fransa susmuştur.

Kıbrıs'ta andlaşmalara aykırı olarak Yunan askerleri yığınak yapar ve Kıbrıs adası Türkleri yok etme amacına yönelik bir jenosid uygulamasının plâtformuna dönüştürülürken Fransa susmuştur.

Yunanistan'da demokratik yönetime son verilir ve kızgın generaller Türkiye'ye karşı saldırı için sınırlarımızda tahkimat yaparken Fransa yine sus-

Baf'ta Rum katliamı bütün dehşetiyle öteki cinayetlerin bir devamı olarak dünya kamuoyuna açıklanırken Fransa sırtını dönmüş, fakat bir tefeci tüccar gibi davranarak ölüm silâhlarını satma hesabıyla Türkiye aleyhinde girişimlerde bulunurken konuşmuştur.

Güvenlik Konseyi üyesi olan Fransa artık Bastile'in kapılarını açan Fransa değildir. Güvenlik Konseyi üyesi Fransa, artık İnsan Hakları Beyannamesi'ni dünyaya armağan eden Fransa değildir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi Fransa, yeraltı ve yerüstü direnme örgütlerinin perişan ettiği Hitler sürülerini kovan Fransa da değildir. Bugünkü Fransız iktidarı çağdışı anlayışın temsilcisi olmuştur. Çağdaş kültürün sahipleri olarak vahşetin alkışlayıcısı bir Fransa'nın varlığından, aynı arz küresi üstünde bulunmaktan utanç duyuyoruz.

Biz DİSK olarak ilerici Fransız işçilerinin ve aydınlarının köhne bir Fransa imajına sarılan iktidarına karşı çıkması için çağrıda bulunuyoruz. Fransa, 1974 dünyasında yeni bir Laval örneği vermemeliydi. Fransa'ya mutlaka barışçı çabalarımızın haklılığını anlatmasını bileceğiz."

TOPLU SÖZLEŞMELERİMİZ İŞKOLUMUZDA EN BAŞARILI GRAFİĞİ ÇİZİYOR

METAL KAPLAMA ve BAHARİYE TEL ÇEKMEDE GREV KARARI

XIV. BÖLGE - SİLAHTARAĞA

Bölgemize bağlı Metal Kaplama ile Bahariye Tel çekme işyerlerinde yürütülen Toplu Sözleşme müzakereleri uyuşmazlıkla sonuçlanınca bu işyerlerinde grev kararı alınmıştır.

Çelik Endüstri işyerinde imzalanan Toplu sözleşmenin işçiler üzerinde büyük memnunluk yarattığını söyleyen XIV. Bölge Temsilcimiz Celâl Alçınkaya, aşağıdaki işyerlerinde örgütlenme çalışmalarının sürdürüldüğünü ve bu işyerlerinde çalışan işçilerin kısa zamanda saflarımıza katılacağını bildirmiştir.

Örgütlenme çalışmalarının sürdürüldüğü işyerleri şunlardır: Sungurlar, Beko - Teknik, Av Fişeği, Çolakoğlu, Desen Demir Çekme ve Kardemir Çekme işyerleridir.

ÇELİK ENDÜSTRİ'DE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

Sendikamız ile ÇELİK ENDÜSTRİSİ T.A.Ş. arasında aktedilen ve 230 üyemizin yararlanacağı Toplu İş Sözleşmesi ile üyelerimize, aşağıdaki haklar sağlanmıştır.

- Sözleşme 1.5.1974'den itibaren 2 yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.
- Yeni sözleşme ile üyelerimizin ücretlerine, 1.5.1974 den geçerli olmak kaydıyla saatte seyyanen 300 kr., 1 Mayıs 1975'den itibaren de yine saatte seyyanen 290 kr. ücret zammı verilecektir.
- Üyelerimize 1974 yılı ve 1975 yılı sonlarında net 1.100.- er TL. ödeme yapılacaktır.
- Yılda 2 maaş ikramiye.
- Yılda 900.- TL yakacak yardımı.
- Her çocuk için ayda 25.- TL çocuk zammı.
- 750 kr. kazana girecek şekilde günde bir öğün yemek, Ramazanda günde 850 kr. yemek parası.
- Her üyeye 750.- TL ücretli izin harçlığı.

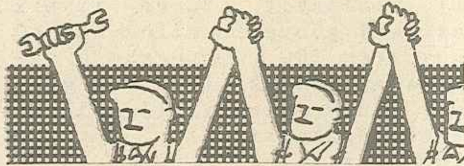
Üyelerin tahsilde olan herbir çocuğuna yılda, ilk okul için 200.- TL, Orta Okul için 250.- TL Lise için 350 ve Yüksek Okul için 550.- TL tahsil yardımı,

- Bunların dışında iş emniyeti ve işçi sağlığı, Sosyal Yardımlar ve Sosyal haklar ile Sendikal prensiplerde de hak ve menfaatler temin edilmiştir.

UZEL'de

Ücretler	:	1. Yıl saat ücreti 275 krş. 2. Yıl saat ücreti 275 krş.
İkramiye	:	1. Yıl 60 gün 2. Yıl 60 gün
Yıllık İz.	:	İzin ücretlerine % 60 zam
Devaml.Pr.	:	Her üyeye ayda 10 saat devamlılık primi
Kıdem Taz.	:	30 gün
Evlenme	:	500 TL
Doğum	:	600 TL
Çocuk Zam.	:	25 TL
Yakacak	:	900 TL
Tahsil	:	İlk 225 TL Orta 300 TL Lise 400 TL Yüksek 800 TL

Ayrıca yemek, ölüm, askerlik ve yol yardımı.

SINGER'de

Ücretler	:	1. Yıl saat ücreti 275 krş. 2. Yıl saat ücreti 275 krş.
İkramiye	:	1. Yıl Kıdeme kadar 45 gün 1 - 2 Yıl Kıdeme kadar 50 gün 2 - 3 Yıl Kıdeme kadar 60 gün 3 - 4 Yıl Kıdeme kadar 65 gün 4 - 5 Yıl Kıdeme kadar 75 gün 5 Yıldan fazla kıdemler için 80 gün.
Gece Zammı	:	Gece çalışanların saat ücretlerine 25 krş ilâve zam.
Kıdem Taz.	:	30 Gün
Yakacak	:	1.000 TL
Çocuk Zam.	:	25 TL
Evlenme	:	600 TL
Doğum	:	600 TL
Dinl.Mola.	:	Öğleden evvel 10 dakika, öğleden sonra 10 dakika.
Tahsil	:	İlk 200 TL Orta 300 TL Yüksek 400 TL

Ayrıca ölüm, askerlik, yemek ve yol yardımı.

TEKFEN'de GREV KARARI

Ziya ŞENEL
TEKFEN İşyeri
Baş Temsilcisi

VI. Bölge Temsilciliğine bağlı Tekfen Endüstri ve Tic. A.Ş. işyeri baş temsilcisi Ziya Şenel "yaptığımız görüşmelerde işverenle bir anlaşmaya varmak mümkün olmamıştır. Bunun sonucunda iş yerinde grev kararı aldık" diyerek şöyle devam etmiştir.

"Daha önce yaptığımız iki sene süreli toplu iş sözleşmesiyle aldığımız zamlar, artan fiyat artışlarının çok gerisinde kaldı. İşçiler olarak bizlerin iş gücümüzün karşılığından başka değerlendirecek bir şeyimiz yoktur, yaşamımızı sürdürebilmek için çalışmamızın karşılığının istemek durumundayız. Biz Tekfen'de çalıştığımız için bu şartların Tekfen işverenince gerçekleştirilmesini istedik. Talebimiz günün şartlarına uygundur. Buna rağmen anlaşma imkânı bulunamadı. Temennim işçilerden daha fazla fedakârlık beklenmemesi, Ulusal Ekonominin zarar görmemesi için işçilerin olumlu isteklerinin kabul edilmesidir" demiştir.

MAYSAN'da

Ücretler	:	1. Yıl saat ücreti 250 krş. 2. Yıl saat ücreti 230 krş.
İkramiye	:	1. Yıl 60 gün 2. Yıl 60 gün
Yıllık İz.	:	Yıllık izinler 400 TL ilâve.
Kıd.Tazmi.	:	30 gün
Tahsil	:	İlk 150 TL Orta 200 TL Lise 400 TL
Yakacak	:	475 TL

Ayrıca yemek, ölüm, askerlik, doğum ve evlenme yardımları.

TEZSAN'da

Ücretler	:	1. Yıl saat ücreti 275 krş. 2. Yıl saat ücreti 275 krş.
İkramiye	:	1. Yıl 75 gün 2. Yıl 90 gün
Gece zammı	:	Gece çalışan üyelerin saat ücretine 50 krş ilâve zam.
Evlenme	:	800 TL.
Doğum	:	600 TL.
Yakacak	:	500 TL.
Tahsil	:	İlk 200 TL Orta 300 TL Yüksek 400 TL
Sigorta	:	İstirahat hallerinde Sigortaca ödenmiyen ücretler işverence ödenecek.

Ayrıca yemek, ölüm, askerlik ve yol yardımı.

AKSAN'da

Ücretler	:	1. Yıl saat ücreti 275 krş. 2. Yıl saat ücreti 275 krş.
İkramiye	:	1. Yıl 60 gün 2. Yıl 60 gün
Teşv.Primi	:	1. Yıl 30 gün 2. Yıl 30 gün
İşsizl.Pa.	:	13. maddeyle işten atılan işçi iş bulamazsa ücretinin % 75'ini 6 ay alacaktır.
Evlenme	:	1.000 TL
Doğum	:	600 TL
Tahsil	:	İlk 300 TL Orta 400 TL Yüksek 500 TL
Yakacak	:	800 TL
Sigorta	:	İstirahat Hallerinde sigortaca ödenmiyen ücretler işverence ödenecek.

Ayrıca yemek, ölüm, askerlik ve yol yardımı.

MADEN-İŞ
15 günde bir çıkar

Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii İşçileri Sendikası adına,
Sahibi: KEMAL TÜRKLER
Yazı İşleri Müdürü: KUDRET YILDIRIM
Yazışma ve Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı No.58 Beşiktaş-ISTANBUL
Telefon: 47 97 47 - 47 92 00 - 47 33 98
Filmler: Ebru Grafik 27 28 77
Bu sayı 50.000 adet basılmıştır.